

Č. 12.690.

Pojišťovací právo: * Byly-li úrazové příspěvky zaměstnavateli pravoplatně předepsány, nemůže ručitel podle § 21 odst. 1 min. nař. č. 4790/1917 namítati nezákonnost předpisu pojistného.

(Nález ze 14. prosince 1936 č. 17.042/36.)

V ě c: Bernát W. v Čergově proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 18. března 1934 o ručení za úrazové příspěvky.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Záručním platebním výměrem z 28. dubna 1933 vyslovila zem. úřadovna pro dělnické pojištění v Bratislavě, že bylo zjištěno, že st-l je manželem podnikatelky Lenky W., pročež zem. úřadovna určuje na základě § 21 min. nař. č. 4790/1917 jeho solidární závazanost za dlužné úrazové příspěvky, předepsané podnikatelce pravoplatnými výměry za období 1928—1930 s úroky a exekučními útratami částkou 731 Kč, kterou je st-l povinen zaplatiti do 15 dnů pod exekuci.

St-lovo odvolání z tohoto výměru zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím, vysloviv, že námitkou uplatňovanou proti mzdovému základu, použitému svého času pro předpis příspěvků, nemožno se zabývati, poněvadž platební výměry, vydané na manželku st-lovu nabyly moci práva, a nemůže-li z tohoto důvodu námitku uplatniti ani hlavní dlužník, nemůže ji uplatniti ani solidární ručitel.

— — — Stížnost brojí proti výroku, jímž žal. úřad odmítl rozhodovati věcně o námitce odvolání, dovozující, že za základ výpočtu úrazových příspěvků byla vzata nesprávně výše mezd. Stížnost stojí na stanovisku, že ručitel má právo dokazovati nezákonnost předpisu pojistného všemi námitkami, které proti předpisu mohl uplatniti hlavní dlužník. Stížnosti nebylo možno přisvědčiti.

Podle 2. odst. § 43 zák. čl. XIX:1907 ve znění § 1 vlád. nař. č. 86/1933 Sb. jsou podnikatelé povinni zaplatiti u zem. úřadovny pro dělnické pojištění tarifní pojistné do 14 dnů po uplynutí každého příspěvkového období. Je tedy vůči zem. úřadovně dlužníkem pojistného podnikatel a splatnost pojistného nastává 14. dnem po uplynutí každého příspěvkového období. Podle § 46 cit. zákona ve znění § 21 min. nař. č. 4790/1917 ručí za úrazové příspěvky solidárně manžel podnikatele ve společné domácnosti žijící. Z těchto předpisů jde, že hlavním dlužníkem pojistného vůči zem. úřadovně je podnikatel a že ručební závazek manžela podnikatelčina je závazkem akcesorním, závislým na existenci závazku podnikatelčina. Existence tohoto závazku podnikatelčina, t. j. fakt, že podnikatelku stíhá vůči zem. úřadovně povinnost platiti pojistné, je předpokladem ručebního závazku podle cit. § 21 min. nař. č. 4790/1917. Nelze proto ručiteli odírat právo, aby tento fakt, totiž existenci závazku hlavního dlužníka platiti pojistné, popíral, ježto tím popírá předpoklad vlastního závazku ručebního. Může proto ručitel podle cit. § 21 namítati, že podnikatel nedluhuje pojistného, buďsi proto, že pohledávka pojistného zem. úřadovně vůči němu vůbec nevznikla, nebo proto, že dodatečně zanikla, ať již zaplacením či jiným způsobem.

V případě sporu bude arcit' úkolem správního řízení vyřešiti otázku existence závazku hlavního dlužníka. Je-li však podán průkaz, že podnikatel pojistné, splatné v době společné domácnosti, dluhuje, je splněn uvedený předpoklad cit. § 21, který nepožaduje jiného než splatnosti pojistného, tedy závazku podnikatelova platiti pojistné. Z toho ovšem plyne nutný závěr, že ručitel nemůže existentní závazek hlavního dlužníka potíratí námitkami, jež nepřislušejí ani hlavnímu dlužníkovi, že nemůže zejména z titulu nesprávného mzdového základu namítati nezákonnost předpisu pojistného, nabyvšího právní moci tím, že hlavní dlužník předpisu neodporoval nebo odporoval bezúspěšně. Tyto důsledky, plynoucí i z definice ručebního závazku podle § 21 min. nař. č. 4790/1917, byla by ovšem mohla uvedená norma modifikovati a mohla zajisté přiznati ručitelům též v otázkách, majících vztah k jejich ručebnímu závazku, postavení strany. Leč ve skutečnosti toho uvedená norma neučinila (srov. Boh. A 11.116/34). Dovolávati se v té příčině ustanovení § 266 zákona č. 76/1927 Sb. o přímých daních není na místě, ježto tu jde o speciální předpis pro obor přímých daní, nikoliv o generální normu platnou pro všechny závazky jakýchkoli druhů.

Zjištění žal. úřadu, že platební výměry, vydané proti st-lově manželce jako podnikatelce, nabyly moci práva, zůstalo stížností nepopřeno. Ale pak podle hořejších úvah žal. úřad právem odmítl zabývati se věcně námitkou, týkající se nezákonnosti předpisu pojistného z titulu nesprávného mzdového základu.

Č. 12.691.

Pojišťovací právo: * Společník společnosti s r. o. není spolupodnikatelem ručícím ve smyslu § 170 odst. 1 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. za pojistné.

(Nález z 15. prosince 1936 č. 16.323/36.)

V ě c: Dr. Otto P. v Teplicích-Šanově, Dr. Arnošt P. tamtéž a Dr. Waldemar S. v Karlových Varech jako správce konkursní podstaty inž. Ludvíka P. (adv. Dr. Otto Pauler z Ústí n. L.) proti rozhodnutí zem. úřadu v Praze z 3. ledna 1934 (za zúč. okr. nem. pojišťovnu v Duchcově adv. Dr. Vilém Metzl z Duchcova) o ručení za pojistné příspěvky.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Okr. nem. pojišťovna v Duchcově předepsala st-lům platebním výměrem z 24. května 1929 náhradu pojistného sociálního pojištění předepsaného Dru inž. Ferdinandu F., obchodvedoucímu neprotokolovaného podniku »Nordböhmsche Farben- und chemische Werke, Gesellschaft m. b. H.« v Duchcově, vzhledem k ustanovení § 170 odst. 1 zákona o soc. pojištění, podle něhož spolupodnikatelé a dílčí podnikatelé ručí společně a nerozdílně.

Odvolání z tohoto platebního výměru okr. úřad v Duchcově výměrem z 26. dubna 1933 nevyhověl a rozhodl na základě § 239 cit. zá-